

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/98/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915010066
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6915010066.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., v trestnej veci odsúdeného P. X. za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 21. septembra 2021, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/20/2015 zo dňa 19.05.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. sa z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/20/2015 zo dňa 19.05.2021 a okresnému súdu sa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 3T/20/2015 zo dňa 19.05.2021 samosudca Okresného súdu Rimavská Sobota podľa § 55 ods. 4 Tr. zák. v spojení s § 8 ods. 2 zákona č. 528/2005 Z. z. o výkone trestu povinnej práce vyslovil, že odsúdený P. X., nar. XX.XX.XXXX vo N., zavinene nevykonával trest povinnej práce v určenom rozsahu, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/20/2015 zo dňa 23.02.2015, právoplatným dňa 23.03.2015, vo výmere 300 hodín, a premenil mu nevykonaný trest povinnej práce vo výmere 300 hodín na trest odňatia slobody vo výmere 150 dní. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. odsúdeného zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený prostredníctvom obhajcu priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí súdu zo dňa 19.05.2021 sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 24.05.2021. Obhajca argumentoval tým, že už na verejnom zasadnutí namietať premlčanie výkonu trestu. Okresný súd sa však s uvedenou námietkou na verejnom zasadnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal, hoci sa na zánik trestu musí prihliadať z úradnej povinnosti. Trest povinnej práce bol odsúdenému uložený trestným rozkazom zo dňa 23.02.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.03.2015. Posledný úkon, ktorým okresný súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu bolo uznesenie o nariadení trestu povinnej práce, ktoré nadobudlo právoplatnosť 03.06.2015 a vykonateľnosť dňa 15.06.2015. Dňa 03.06.2015 tak začala plynúť 5-ročná premlčacia doba výkonu trestu. Počas celej tejto doby odsúdený viedol riadny život, nespáchal žiaden trestný čin, naopak podarilo sa mu zbaviť alkoholovej a drogovej závislosti. Odsúdený sa výkonu trestu povinnej práce nevyhýbal, dobrovoľne sa zúčastnil na stretnutí s probačným a mediačným úradníkom a s výkonom povinnej práce súhlasil. Podľa vlastných slov odsúdeného aj niekoľko mesiacov vykonával v prospech Obce A. rôzne pomocné práce (vždy v utorok a štvrtok) a tak mal za to, že povinné práce odpracoval. Pred odchodom do zahraničia sa na Obci A. dotazoval, či má všetko splnené a môže odísť a bolo mu potvrdené, že áno. V zahraničí sa neskrýval, riadne si nahlásil adresu svojho pobytu v Nemecku a tiež riadne preberal poštu, vrátane zásielky zo súdu. Nič nenasvedčuje tomu, že by sa odsúdený zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestu. Naopak súd vo vzťahu k nemu vyše 5 rokov neurobil žiaden úkon smerujúci k výkonu trestu. Mal za to, že v tejto veci uplynula päťročná premlčacia doba a že uložený trest teda nemožno vykonať a ani ho premeniť na trest odňatia slobody.

Ďalej uviedol, že existuje pochybnosť o tom, či odsúdený povinné práce vykonal alebo nie, nakoľko odsúdený trval na tom, že pre Obec A. pracoval, do práce chodil v utorky a štvrtky a vykonával rôzne pomocné práce. Vzhľadom na existujúce pochybnosti najprv telefonicky a následne tiež písomne listom zo dňa 26.04.2021 požiadal Obec A. o vyjadrenie ohľadom výkonu povinnej práce zo strany odsúdeného, avšak žiadnu písomnú odpoveď neobdržal, preto pochybnosti ohľadom vykonania povinnej práce odsúdeným naďalej pretrvávajú. Povinnosťou okresného súdu pred rozhodnutím o premene trestu bolo odstrániť akékoľvek pochybnosti o tom, či sú podmienky pre premenu trestu podľa § 55 ods. 4 Tr. zák. splnené, čo však prvostupňový súd v tomto prípade neurobil.

Zároveň na verejnom zasadnutí požiadal okresný súd o odročenie verejného zasadnutia aby mohol zabezpečiť lekársky posudok, ktorým by preukázal mieru (ne)spôsobilosti odsúdeného vykonať trest výkonu povinnej práce. Z listu pani L. K. vyplýva, že odsúdený sa dlhodobo nachádza vo veľmi zlom psychickom a fyzickom stave a že trest povinnej práce nie je v takomto stave schopný vykonať. Vzhľadom na krátkosť času ako aj vzhľadom na súčasnú nepriaznivú pandemickú situáciu nebolo možné zabezpečiť a súdu na verejnom zasadnutí predložiť lekársky posudok, ktorý by zdravotný stav odsúdeného vyhodnotil. Preto požiadal okresný súd o odročenie verejného zasadnutia za účelom predloženia lekárskeho posudku. Okresný súd však jeho žiadosti bez akéhokolvek bližšieho odôvodnenia nevyhovел, hoci ide o ďalší z kľúčových dôkazov pre posúdenie, či sú podmienky pre premenu trestu splnené.

Poukázal na uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 11.08.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.08.2020 a vykonateľnosť dňa 21.10.2020, ktorým Okresný súd Rimavská Sobota rozhodol, že v trestnej veci spoluodsúdenej H. D., nar. XX.XX.XXXX upúšťa od výkonu trestu povinnej práce, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom zo dňa 23.02.2015, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 7 ods. 1 zák. č. 528/2005 Z. z. tým, že zistil, že u odsúdenej možno upustiť od výkonu trestu povinnej práce a to „z iného vážneho dôvodu, ktorým je skutočnosť, že odsúdená sa dlhodobo zdržiava v zahraničí v rôznych krajinách, na adrese trvalého pobytu sa dlhodobo nezdržiava. Rovnako odsúdený, tak ako aj vyššie menovaná H. D. sa dlhodobo zdržiava v zahraničí, na adrese trvalého pobytu sa dlhodobo nezdržiava, len s tým rozdielom, že odsúdený sa k pobytu v zahraničí riadne prihlásil, preberá súdne zásielky a so súdom spolupracuje. Ak teda Okresný súd Rimavská Sobota v prípade spoluodsúdenej H. D. upustil od výkonu trestu „z iného závažného dôvodu“, mal tak nepochybne urobiť aj v analogickom prípade odsúdeného, v ktorom je závažnosť dôvodov pre upustenie od potrestania znásobená ešte aj jeho dlhodobo nepriaznivým stavom.

Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol tak, že trest povinnej práce nepremieňa na trest odňatia slobody z dôvodov jeho premlčania, prípadne, že na základe doplnenia dokazovania od výkonu trestu povinnej práce v zmysle § 7 ods. 1. zákona č. 528/2005 Z.z. upúšťa.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom. Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného bola podaná dôvodne, a to hlavne z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia, keďže toto nie je náležite odôvodnené tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 176 ods. 2 Tr. por.

Sťažnostný súd z predloženého spisového materiálu zistil, že P. X. bol trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/20/2015 zo dňa 23.02.2015, právoplatným dňa 23.03.2015 uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák., spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., za čo mu bol uložený úhrnný trest povinnej práce vo výmere 300 hodín s tým, že tento trest je povinný vykonať do jedného roka od nariadenia jeho výkonu vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu.

Medzi poskytovateľom práce a okresným súdom bola uzavretá dohoda o zabezpečení povinnej práce zo dňa 12.05.2015 s miestom výkonu práce v Obci A.. Okresný súd Rimavská Sobota uznesením sp. zn. 3T/20/2015 zo dňa 03.06.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 03.06.2015, určil druh a miesto výkonu povinnej práce odsúdenému tak, že tento je povinný vykonávať povinné práce podľa potrieb a zadania poskytovateľa práce na území obce A. v rozsahu 300 hodín počnúc dňom 01.06.2015 tak, aby bol trest vykonaný najneskôr do 01.06.2016.

Zo správy Obce A. zo dňa 05.02.2020 vyplýva, že odsúdený nenastúpil na výkon trestu povinnej práce, ktorý mal vykonať najneskôr do 01.06.2016. Následne dňa 17.08.2020 probačná a mediačná úradníčka Okresného súdu Rimavská Sobota podala na okresný súd návrh na premenu trestu povinnej práce vo výmere 300 hodín na 150 dní nepodmienečného trestu odňatia slobody u odsúdeného s odôvodnením, že odsúdený v zmysle § 55 ods. 4 Tr. zák. zavinene nevykonal práce v určenom rozsahu.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 19.05.2021 vyplýva, že právny zástupca odsúdeného navrhol v záverečnej reči premlčať výkon trestu.

Po preskúmaní veci krajský súd zistil, že okresný súd nerozhodol v súlade so zákonom, pretože v odôvodnení rozhodnutia sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkou premlčania výkonu trestu, ktorú vzniesol na verejnom zasadnutí právny zástupca odsúdeného. Uvedeným postupom okresného súdu bolo okrem § 176 ods. 2 Tr. por., porušené aj právo odsúdeného na spravodlivý súdny proces podľa § 2 ods. 7 Tr. por. Napadnuté uznesenie okresného súdu preto sťažnostný súd považoval za nedostatočne odôvodnené, a teda nepreskúmateľné.

Úlohou okresného súdu bude predovšetkým dôsledne a podrobne sa vysporiadať s námietkou premlčania výkonu trestu, vrátane ostatných sťažnostných námietok odsúdeného, ktorými argumentoval a až následne rozhodnúť vo veci samej zákonným spôsobom.

Krajský súd z vyššie uvedených dôvodov, považujúc sťažnosť odsúdeného za dôvodnú, napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.